

Nr. 254 BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2024

Jaarlijks doet de commissie voor de Rijksuitgaven een voorstel aan de Kamer voor het focusonderwerp in de verantwoording.

De commissie stelt de Kamer voor het thema 'Prioriteren van beleid met aandacht voor de uitvoering en arbeidsmarkt' aan te wijzen als focusonderwerp voor de verantwoording over het jaar 2024.

Prioriteren van beleid met aandacht voor de uitvoering en arbeidsmarkt

Vorig jaar heeft de Kamer het thema 'Resultaatbereik in relatie tot onderuitputting, als gevolg voor bijvoorbeeld arbeidskrapte' aangewezen als focusonderwerp. Het demissionaire kabinet en de Algemene Rekenkamer hebben in de jaarverslagen respectievelijk het verantwoordingsonderzoek over 2023 aan dit thema aandacht besteed en zijn vooral ingegaan op de omvang en ontwikkeling van de onderuitputting op de Rijksbegroting. Het kabinet constateert daarbij in algemene zin dat 'de cijfers over onderuitputting laten zien dat de forse ambities, in combinatie met de krappe arbeidsmarkt, het lastig hebben gemaakt om alle beleidsdoelen tegelijkertijd te realiseren' (Financieel Jaarverslag Rijk 2023, p. 34) (Kamerstuk 36 560, nrs. 1 en 2). Ook de Algemene Rekenkamer constateert in de Staat van de Rijksverantwoording 2023 (Kamerstuk 36 560, nr. 3) dat er steeds meer gevraagd wordt van de uitvoering en personeelstekorten een bottleneck vormen. In de praktijk lukte het in 2023 vaak niet om alle ambitieuze doelen waar te maken en het geld uit te geven.

Eerder waarschuwde onder meer de Raad van State al dat niet alles kan, en zeker niet tegelijk. Tegen de achtergrond van een krappe arbeidsmarkt is niet alleen aandacht nodig voor het vergroten van het arbeidsaanbod en de arbeidsproductiviteit of het inhuren van meer externen, maar ook voor prioritering van beleid en een integrale afweging van de inzet van mensen en middelen. Wat is, gegeven de druk op de uitvoering en de arbeidsmarkt, haalbaar?

Om de relevante afwegingen te kunnen maken en als kabinet of parlement tijdig bij te kunnen sturen is meer informatie over de capaciteitsinzet nodig.

De commissie stelt voor zowel het kabinet als de Algemene Rekenkamer te verzoeken in de verantwoordingsstukken extra aandacht te besteden

aan de afwegingen die bij het prioriteren van beleid zijn gemaakt over de inzet van capaciteit. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekeken of er in de beleids- en begrotingsvoorbereiding, waaronder in uitvoerings- en handhavingstoetsen, aandacht is geweest voor de benodigde inzet van personeel (binnen en buiten het Rijk) en eventuele externe inhuur. En waarom een bepaalde capaciteitsinzet prioriteit zou verdienen boven inzet voor andere behoeften. Daarnaast kan voor het jaar 2024 worden gekeken naar de oorspronkelijke ramingen voor de inzet van personeel en externe inhuur voor beleidsprioriteiten, en hoe die inzet zich in de praktijk heeft ontwikkeld, ook ten opzichte van de programma-uitgaven voor die prioriteiten. Waren er knelpunten en, zo ja, welke gevolgen hadden die voor het behalen van gestelde doelen?

Tot slot stelt de commissie meer in het algemeen voor het kabinet en de Algemene Rekenkamer te verzoeken in de verantwoordingsstukken aandacht te schenken aan de ontwikkeling van de inzet van personeel en externe inhuur binnen de ministeries, uitvoerings- en toezichtorganisaties in de afgelopen jaren, uitgesplitst naar de verschillende functies.

De commissie beveelt de Kamer aan na vaststelling van het focusonderwerp het kabinet en de Algemene Rekenkamer daarover schriftelijk te informeren, met het verzoek de Kamer voorafgaand aan de Algemene Financiële Beschouwingen een reactie daarop te zenden.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Sneller

De waarnemend griffier van de commissie,
Weeber